

Fastställt av
Kommunstyrelsen
Datum
2011-04-06 § 59

Riktlinjer för specialkost i barnomsorg och skola i Nora kommun

SYFTE

Syftet med dokumentet "Riktlinjer för specialkost" är att säkerställa rutiner och ansvarsfördelning vid hanteringen av specialkost.

Riktlinjerna omfattar all verksamhet bildningsförvaltningen, och ska ses som en vägledning för rektorer, pedagoger, kostpersonal och skolsköterskor) och vårdnadshavare som kommer i kontakt med barn och elever med behov av specialkost.

MÅLSÄTTNING

Målsättningen är att alla barn ska serveras god och näringsriktig mat, och att såväl föräldrar, personal som barn ska känna sig trygga i de olika situationer där mat serveras.

Riktlinjerna är ett led i barnomsorgens och skolans kvalitetssäkring av måltiderna och ska tillgodose att det finns tydliga rutiner och metoder för specialkosten.

VAD ÄR SPECIALKOST?

Följande specialkost har beslutats gälla för Nora kommun:

1. MEDICINSKT MOTIVERAD KOST
Till exempel diabetes, celiaki, laktosintolerans, mjölkproteinallergi och födoämnesallergier.
2. KOST PÅ GRUND AV ÖVERKÄNSLIGHETSREAKTIONER
Som till exempel paprika, tomat etc.
3. VEGETARISK KOST
Vegetarisk kost kan erbjudas, dock ej vegankost.
4. RELIGIÖSA SKÄL
Alternativ kost på grund av religiösa skäl erbjuds så långt som möjligt.

PERSONALENS ANSVAR

Övergripande ansvar

Det övergripande ansvaret för all verksamhet i förskola, familjedaghem och skola har rektor.

Kökspersonalens ansvar

Kökspersonalen ansvarar för att förvaring, tillagning och servering följer gällande livsmedelslagstiftning. Det är också kökspersonalen som ansvarar för att inköp, förvaring och tillagning sker enligt den överenskommelse som gjorts gällande barnet/eleven med förälder eller annan vårdnadshavare. Kökspersonalen ansvarar för att märkning görs av specialkosten så att korrekt maträtt serveras till rätt barn/elev.

Kostchefen har det övergripande ansvaret i Nora kommun för kostverksamheten.

Kökspersonalen drar kopia på samtliga specialkostintyg vid läsårets slut och skickar till skolsköterska.

Rektor och pedagogens ansvar i förskolan/familjedaghem

Det åligger den pedagogiska personalen inom förskola/familjedaghem att ansvara för att korrekt maträtt serveras till rätt barn/elev.

På inskolningssamtalet delas informationsmaterialet "Riktlinjer för specialkost" ut till föräldern. Under någon av inskolningens första dagar ordnas en träff med kökets personal. All berörd personal informeras snarast. Blankett för beställning av specialkost förvaras enligt respektive förskolas rutiner. Där finns också blankett för rapportering av tillbud eller incidens. För alla nya specialkost ska en beställning göras till köket av pedagog i förskolan. Pedagog/rektor avbeställer i köket när specialkost inte längre är aktuellt.

Rektors ansvar i skolan

I skolans informationsbrev till hemmet för nya elever skall information om hur man går tillväga för att beställa specialkost finnas med.

Vid inskolning av barn i förskoleklass kan en träff med kostavdelningen och skolsköterska erbjudas hemmen. Syftet är att få vårdnadshavare att känna förtroende och trygghet avseende sitt barns måltider i skolan.

Skolsköterskans ansvar i skolan

Alla intyg om specialkost skall gå via skolsköterskan på respektive skola. Skolsköterskan ansvarar för att pedagog i skola, fritids och kök får information.

Vid behov av specialkost gör skolsköterskan en beställning till köket. När skolsköterskan får vetskap om att behovet av specialkost inte längre är aktuellt, informeras kök, pedagog och fritids.

Skolsköterskan följer upp alla kostintyg i samband med hälsosamtalen.

Skolsköterskorna överrapporterar specialkost mellan varandras verksamhetsområde vid skolbyte.

VÅRDNADSHAVARENS ANSVAR

Behov av specialkost

Föräldrar/vårdnadshavare är ansvariga för att information om att behov av specialkost ges till pedagog inom förskola/familjedaghem eller skolsköterska inom skolan.

Formulär om behov av specialkost finns att hämta på Nora kommuns hemsida, på förskolan, på skolsköterskeexpeditionen eller i köket.

Vid sjukdom, ledighet eller annan frånvaro

Om barnet/eleven uteblir från måltiden ska den avbeställas i så god tid som möjligt. Hemmet kontaktar då köket direkt, se namn och telefonnummer som lämnats vid beviljandet av specialkost.

Om behovet av specialkost förändras

Om behovet av specialkost förändras eller upphör åligger det förälder/vårdnadshavare att informera förskola/familjedaghem eller skola. Alla specialkosterna som definitivt avslutas ska förskolebarns vårdnadshavare/elev avbeställa hos pedagog/skolsköterska. Det åligger pedagog i förskola och familjedaghem och skolsköterska i skolan att avbeställning görs till köket.

Formulär om behov av specialkost finns att hämta på Nora kommuns hemsida, på förskolan, på skolsköterskeexpeditionen eller i köket.

TILLBUD/ INCIDENT

Tillbud ska alltid anmälas på särskild blankett ”*Utredning av olycksfall och tillbud*”. Blanketten finns hos respektive familjedaghem, förskola och skola.

LITTERATURTIPS

- Mat och överkänslighet – ett kunskapsunderlag, Astma- och Allergiförbundet 2006.
- Vilken soppa!?, Sundsvalls kommun, 1999, Miljökontorets exp 060-19100.
- Allergiinformation, Livsmedelsverket, rev 2001.
- Livsmedelsallergi och överkänslighet, Livsmedelsverket 1991, rev. 2003.
- Gott, nyttigt och tryggt, Göteborgs Stad, 2003, Miljöförvaltningen, miljöförvaltningen@miljo.goteborg.se
- Förrådskärl, AstraZeneca Sverige AB, 2003.
- Ingredienslexicon 2005, Celiakiförbundet, Förlagshuset Gothia
- Bjud alla, utgiven av ICA i samarbete med Astma- och Allergiförbundet, 2006, köps hos din ICA-handlare-
- Recept för matöverkänsliga; www.allergimat.com
- Mat för barn och deras föräldrar, 2003
Prisma, Latifa Lindberg, Coop provkök.
- Mat Special, recept och råd vid överkänslighet och allergi, 2002
Gunilla Lindeberg och Annika Wesslén, Albert Bonnier Förlag.
- Kokbok för allergiker, 2002
Natur och Kultur/LTs förlag, Tanya Wright.
- Utan mjölk? Ja tack! 2005. Marie Johansson, utgiven av henne själv, ISBN: 91-631-7691-2
- Nam Nam - allt du behöver veta om ditt barns matvanor från nyfödd till tonåring, 2003, Albert Bonnier förlag
(utan allergirecept men med en stor faktadel som bl.a. tar upp allergier)
- Astmaochallergiforbundet.se
- livsmedelsverket.se